

RECOMANDAREA NR. P1

din 12 iunie 2009

privind hotărârea Gottardo, conform căreia avantajele de care beneficiază resortisanții unui stat membru în temeiul unei convenții bilaterale privind securitatea socială cu o țară terță trebuie să fie acordate și lucrătorilor care sunt resortisanți ai altor state membre

(Text cu relevanță pentru SEE și pentru Acordul CE/Elveția)

(2010/C 106/14)

COMISIA ADMINISTRATIVĂ PENTRU COORDONAREA SISTEMELOR DE SECURITATE SOCIALĂ,

Italia și Elveția de care beneficiază resortisanții acestor două țări.

având în vedere articolul 72 litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială ⁽¹⁾, conform căruia Comisia administrativă are responsabilitatea de a trata toate chestiunile administrative sau de interpretare care decurg din dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 883/2004 și ale Regulamentului (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială ⁽²⁾,

(4) În cauza respectivă, Curtea a hotărât că, atunci când un stat membru încheie cu o țară terță o convenție internațională bilaterală privind securitatea socială în baza căreia perioadele de asigurare încheiate în țara terță respectivă sunt luate în considerare pentru dobândirea dreptului la prestații pentru limită de vârstă, principiul fundamental al egalității de tratament cere ca statul membru respectiv să acorde resortisanților celorlalte state membre aceleași avantaje de care se bucură propriii săi resortisanți în temeiul convenției respective, cu excepția cazului în care statul membru justifică în mod obiectiv refuzul de a face acest lucru (punctul 34).

având în vedere articolul 72 litera (c) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004, în temeiul căruia Comisia administrativă promovează și dezvoltă cooperarea dintre statele membre și instituțiile acestora în materie de securitate socială,

(5) În acest sens, Curtea a afirmat că interpretarea sa privind termenul „legislație” de la articolul 1 litera (j) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului ⁽⁴⁾ [actualul articol 1 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004] nu poate afecta obligația ca fiecare stat membru să respecte principiul egalității de tratament stabilit la articolul 39 din tratat.

întrucât:

(1) Regulamentul (CE) nr. 883/2004, adoptat în temeiul articolelor 42 și 308 din tratat, constituie un instrument esențial pentru exercitarea libertăților fundamentale instituite prin tratat.

(6) Curtea a considerat că periclitarea echilibrului și a reciprocității unei convenții internaționale bilaterale încheiate între un stat membru și o țară terță nu constituie o justificare obiectivă pentru refuzul statului membru care este parte la convenția respectivă de a extinde la resortisanții celorlalte state membre avantajele de care beneficiază propriii săi resortisanți în temeiul convenției respective.

(2) Principiul nediscriminării pe motive de naționalitate constituie o garanție esențială pentru libera circulație a lucrătorilor, conform dispozițiilor articolului 39 din tratat. Aceasta implică eliminarea oricărei discriminări între lucrătorii stabiliți în statele membre și lucrătorii migranți în privința ocupării forței de muncă, a plății și a celorlalte condiții de lucru.

(7) Curtea nu a acceptat nici obiecțiile conform cărora o posibilă creștere a poverii financiare și a dificultăților administrative de comunicare cu autoritățile competente din țara terță în cauză ar putea justifica nerespectarea de către statul membru care este parte la convenția bilaterală a obligațiilor prevăzute în tratat.

(3) În cauza Gottardo ⁽³⁾, Curtea de Justiție a hotărât în baza acestui principiu, astfel cum este enunțat la articolul 39 din tratat, în privința unei persoane cu reședința în Comunitate care lucrase în Franța, în Italia și în Elveția. Persoana respectivă nu îndeplinea condițiile pentru a beneficia de o pensie în Italia și a cerut cumularea perioadelor de asigurare încheiate în Elveția și în Italia, în conformitate cu dispozițiile convenției bilaterale între

(8) Este important ca din hotărârea respectivă să fie trase toate concluziile adecvate, acest fapt fiind esențial pentru resortisanții comunitari care și-au exercitat dreptul de liberă circulație într-un alt stat membru.

⁽¹⁾ JO L 166, 30.4.2004, p. 1.

⁽²⁾ JO L 284, 30.10.2009, p. 1.

⁽³⁾ Hotărârea din 15 ianuarie 2002 în cauza C-55/00, *Elide Gottardo*/ *Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)*, Rec., 2002, p. I-413.

⁽⁴⁾ JO L 149, 5.7.1971, p. 2.

- (9) Din acest motiv, trebuie clarificat că orice convenție bilaterală privind securitatea socială între un stat membru și o țară terță trebuie interpretată astfel încât avantajele de care beneficiază resortisanții statului membru care este parte la convenție trebuie acordate în principiu și resortisanților comunitari aflați în aceeași situație obiectivă.
- (10) Indiferent de aplicarea uniformă a hotărârii Gottardo la cauzele individuale, convențiile bilaterale existente ar trebui reexaminată. În legătură cu acordurile încheiate anterior, articolul 307 din tratat prevede: „statul sau statele membre în cauză recurg la toate mijloacele corespunzătoare pentru a elimina incompatibilitățile constatate”; în legătură cu acordurile încheiate după 1 ianuarie 1958 sau după data aderării unui stat membru la Comunitatea Europeană, articolul 10 din tratat prevede că statele membre respective „se abțin să ia măsuri care ar putea pune în pericol realizarea scopurilor prezentului tratat”.
- (11) În legătură cu noile convenții bilaterale privind securitatea socială încheiate între un stat membru și o țară terță, este important să se rețină că acestea ar trebui să includă o referință specifică la principiul nediscriminării pe motive de naționalitate cu privire la resortisanții altor state membre care și-au exercitat dreptul de liberă circulație în statul membru care este parte la convenția respectivă.
- (12) Aplicarea hotărârii Gottardo la cauzele individuale depinde în mare măsură de cooperarea țărilor terțe, deoarece acestea trebuie să certifice perioadele de asigurare încheiate acolo de către persoana în cauză.
- (13) Comisia administrativă ar trebui să abordeze acest subiect, având în vedere că hotărârea Gottardo are legătură cu aplicarea principiului tratamentului egal în domeniul securității sociale.

Hotărând în conformitate cu condițiile prevăzute la articolul 71 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004,

RECOMANDĂ SERVICIILOR ȘI INSTITUȚIILOR COMPETENTE CA:

1. În conformitate cu principiul tratamentului egal și al nediscriminării între propriii resortisanți ai unui stat și resortisanții altor state membre care și-au exercitat dreptul de liberă circulație în temeiul articolului 39 din tratat, avantajele în privința pensiilor de care beneficiază lucrătorii care sunt resortisanți ai unui stat (salariați sau care desfășoară activități independente) în temeiul unei convenții privind securitatea socială încheiate cu o țară terță sunt acordate, în principiu, și lucrătorilor (salariați sau care desfășoară activități independente) care sunt resortisanți ai altor state membre și care se află în aceeași situație obiectivă.
2. Noile convenții bilaterale privind securitatea socială încheiate între un stat membru și o țară terță ar trebui să se refere în mod specific la principiul nediscriminării, pe motive de naționalitate, a resortisanților unui alt stat membru care și-au exercitat dreptul de liberă circulație în statul membru care este parte la convenția respectivă.
3. Statele membre ar trebui să informeze instituțiile din țările cu care au încheiat convenții privind securitatea socială ale căror dispoziții se aplică numai propriilor lor resortisanți în legătură cu implicațiile hotărârii Gottardo și ar trebui să le invite să coopereze la aplicarea hotărârii Curții. Statele membre care au încheiat convenții bilaterale cu aceleași țări terțe pot acționa în comun pentru a solicita o astfel de cooperare. Această cooperare este, în mod evident, esențială în vederea respectării hotărârii.
4. Prezenta recomandare se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Se aplică de la data intrării în vigoare a Regulamentului (CE) nr. 987/2009.

Președintele Comisiei administrative
Gabriela PIKOROVÁ